

[خبر]

قابی از ایوان عباسی

در میان عکس‌های آنتونیو جانوتزی، عکسی از ایوان شمالی صحن عتیق وجود دارد که ایوان را پیش از کشیده شدن خیابان طبرسی و بازگشایی بست طبرسی نشان می‌دهد. همان‌طور که در عکس پیداست این ایوان یکی از فضاهای زیارتی ویژه بوده است، آنجا که سوی قبله و روی به رضا (ع) هم‌راستا بوده‌اند و لابد آداب زیارتی خاص‌تر پدید می‌آورده است.

در باره عکاس:

۱۵۹ سال از گرفته شدن قدیمی‌ترین عکس‌های مشهد می‌گذرد. عکس‌هایی که آنتونیو رافائل جانوتزی (یا آن‌گونه که رایج است جانوتزی) در میانه مأموریت‌هایش به مشهد گرفته است. بخشی از آن‌ها در آلبوم ۳۰۴ کاخ گلستان نگهداری می‌شوند (۲۲ عکس)، تعداد بیشتری اما در موزه هنرهای آسیایی گیمه فرانسه وجود دارد. در موزه متروپولیتن نیویورک نیز چند عکس وجود دارد که با وجود مشابهت با عکس‌های آنتونیو جانوتزی اما به نام لوییجی پشه، دیگر عکاس هم‌عصر او، ثبت شده است.

آنتونیو رافائل جانوتزی در سال ۱۱۹۷ شمسی در ماترا (شهری در ایتالای کنونی) به دنیا آمد. او زمانی جزئی از سربازان جنگ‌های استقلال ناپل بود و بعدها به دلیل شهامت‌هایش مأموریت‌های دیگری یافت. زمانی قرار بود به عنوان مأمور به قسطنطنیه برود که آن زمان در قلمروی امپراتوری عثمانی بود؛ اما از آنجا که اطاعت سربازان مسلمان از فرمانده غیر مسلمان ممکن نبود، ترجیح داد تا برای آموزش به دربار قاجار برود (حدود سال ۱۲۲۵ شمسی). او در ایران به آموزش نظامی پرداخت و به درجه کلنل نیز رسید. به جز آموزش، او مأموریت‌ها و سفرهایی نیز انجام داد که در یکی از آن‌ها در سال ۱۲۳۷ شمسی به مشهد رفت. عکس‌های او از شهرهای میان راه و نیز مشهد به یادگار مانده است. جانوتزی در سال ۱۲۵۵ شمسی در تهران درگذشت.

تصویری از امروز ایوان عباسی

تصویری از وضعیت فعلی خانه امینی

میراثی به نام خانه امینی

دارای دو ستون و دو نیم‌ستون مرتفع است که با آجرهایی با تزیینات ستاره‌ای آراسته شده‌اند. این ستون‌های مرتفع به وسیله پوششی در وسط - که بادو قسمت پیشخوانی در پایین و تراس در بالا نمایان شده است - به هم می‌پیوندند.

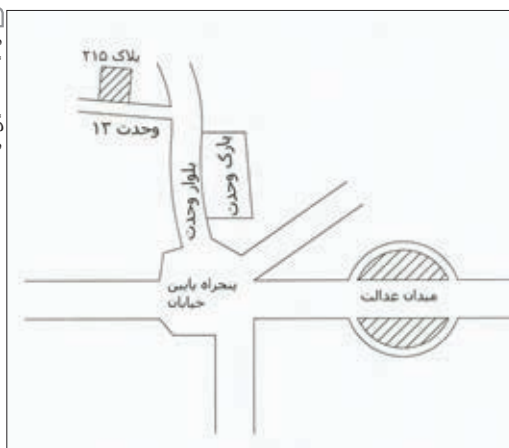
وضعیت فعلی:

اثر تاریخی خانه امینی در نقشه طرح مصوب با توجه به کاربری‌های اطراف خود وضعیت نسبتاً مطلوبی دارد ولی در حال حاضر وضعیت آن نامناسب و نگران‌کننده است. در اثر بارندگی‌های اخیر ساختمان جبهه شمالی این بنا کاملاً ریخته است. همسایه‌ها و مالک بنا از وضعیت فعلی آن گلایه‌مند هستند و می‌گویند: «خانه امینی در حال حاضر محل تجمع معتادان شده» و «باریزش ساختمان، خانه‌های اطراف نیز دچار صدمه و آسیب شده‌اند».

خانه امینی یک سال و نیم پیش

موقعیت خانه امینی در منطقه

ابراهیم شعبان‌پور - منزل امینی که به شماره ۱۲۰۷۵ در تاریخ ۱۳۸۴/۰۴/۱۲ در فهرست آثار ملی ایران به ثبت رسیده، ساخت آن به اوایل دوره پهلوی اول برمی‌گردد و در بولوار وحدت، وحدت ۱۳ پلاک ۲۱۵ قرار دارد. این بنا که ساخت آن به حدود ۸۰ سال قبل بازمی‌گردد، به دلیل سکونت خانواده امینی به منزل امینی شهرت یافته است.

از ویژگی‌های این بنا می‌توان به موارد زیر اشاره کرد:

ورودی بنا همراه با اجرای تزیینات است و فرم معماری آن نیز با همین تزیینات شکل گرفته است. تزیینات گچبری داخلی بنا، تزیینات آجرکاری در بدنه داخلی بنا و استفاده پافیلی‌ها در فرم‌بخشیدن به این تزیینات در زوایای نمای داخلی ساختمان از دیگر ویژگی‌های این معماری است. تلفیق آجرکاری‌های مختلف با تزیینات کاشی‌کاری از دیگر ویژگی‌های بارز بنا یاد شده است. در چوبی و قدیمی ورودی بنا در میان دو پافیلی رفیع قرار گرفته است. سر در حیاط هم با کاشی‌کاری رنگی سیاه و فیروزه‌ای و آجرهای تراش خورده در فرم‌های هندسی ساده و متقارن، تزیین شده است. البته تزیینات کاشی‌کاری معرق رنگی زرد، سیاه، سفید و قهوه‌ای نیز در این میان دیده می‌شود. کمی بالاتر پنجره‌ای مربع شکل زیر قابی آجری به شکل جناقی قرار گرفته است و رخ بام سردر با آجرهای لعاب‌دار فیروزه‌ای و ساده، دندان موشی شده است.

نمای دیوار بیرونی منزل با اندودی از کاهگل پوشیده شده است و دو پنجره کوچک چوبی با حفاظ‌های فلزی (فرفورژه) در میان این ضلع خودنمایی می‌کنند. دیوارهای حیاط با قاب‌هایی عقب نشسته از آجر در فرم قوس‌های نیم‌دایره و رخ بامی زیبا با آجرهای قاشقی آراسته شده است. درون بعضی اتاق‌ها هم شومینه‌های دیواری قرار گرفته است. این شومینه‌ها دارای تزیینات گچی هستند و قاب‌های آجری چهار چوب آن‌ها و اشوها را در بر گرفته است. سقف برخی اتاق‌ها هم قالب‌بندی شده و برخی دیگر تیرپوش است.

حیاط این خانه هم با کف فرش آجری پوشیده شده است. نمای بنا از داخل حیاط

نمای داخلی خانه امینی پیش از فروردین ۱۳۹۶